

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Sampo noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 20.10.2008 antamaa, 1.1.2009 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia sellaisenaan.

Tämä selvitys ohjaus- ja hallintojärjestelmästä on laadittu hallinnointikoodin suositus 51:n mukaisesti.

Koodi on kokonaisuudessaan nähtävillä Arvopaperimarkkinayhdistyksen Internet-sivuilla, www.cgfinland.fi.

Konsernin asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi Sampo Oyj:n hallitus on lisäksi vahvistanut sisäisiä ohjeita, jotka kos-

kevat Sampo-konsernin hallinnointia, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa ja raportointia.

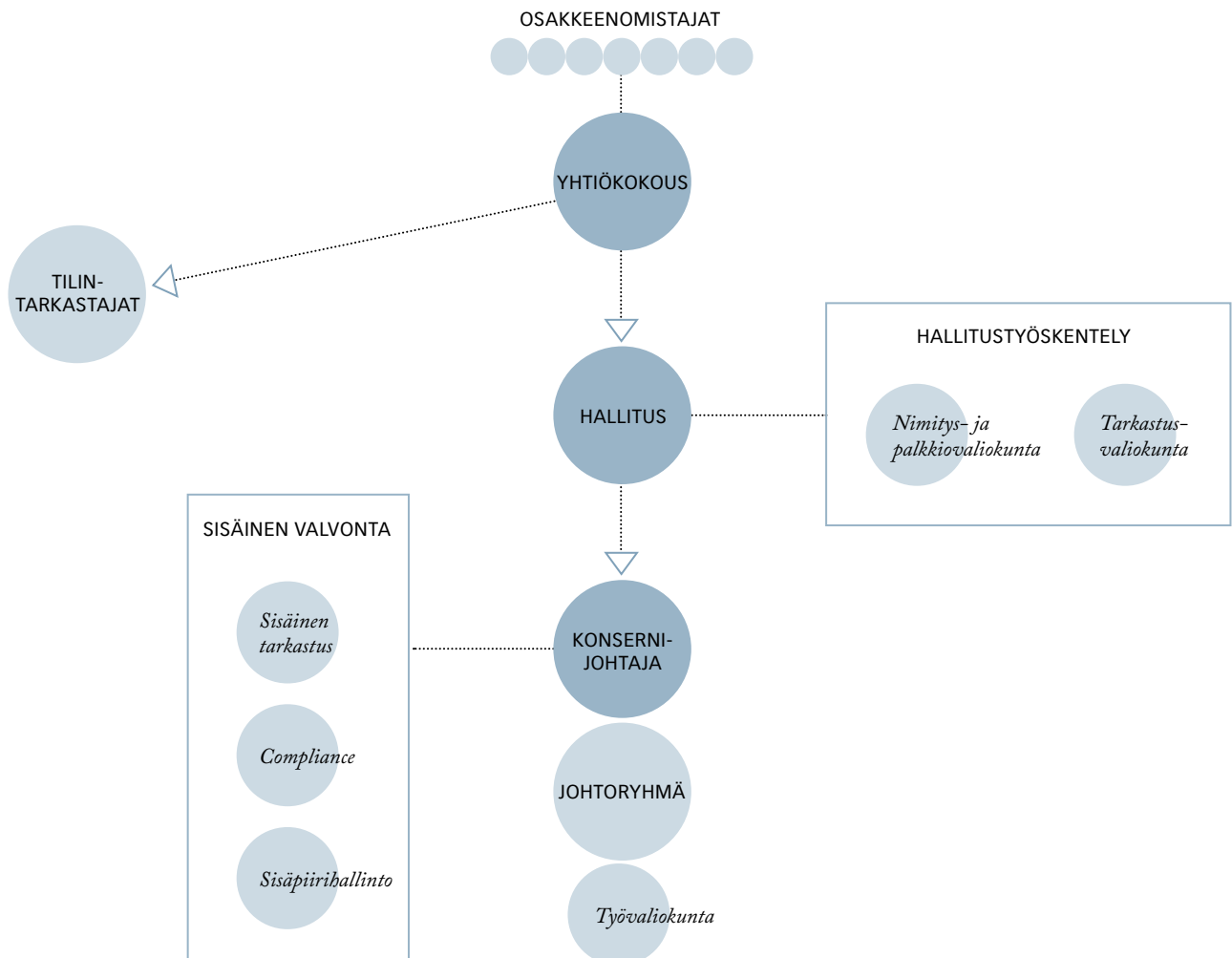
Kuvassa 1 on esitetty Sammon hallintorakenne pääpiirteittäin.

Jäljempänä tarkemmin selostettavien, taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien ohella keskeisinä osina Sammon hallinto- ja ohjausjärjestelmää ovat konsernin compliance -toiminto sekä sisäpiirihallinto.

Kuva 1

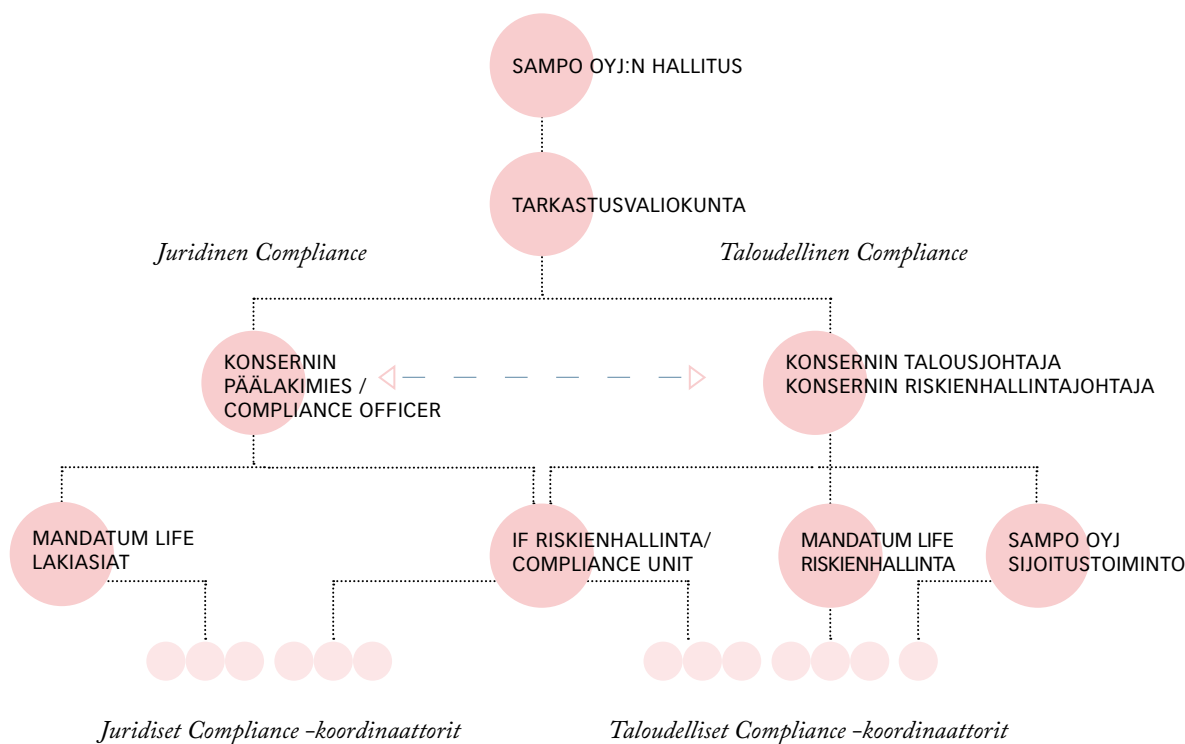
Sammon hallintorakenne

NIMITYSJÄRJESTYS

Kuva 2.

Sampo-konsernin compliance -organisaatio

Compliance -toiminto

Sammon hallitus on vahvistanut konsernitasoisen ohjeen ”Compliance Policy”. Ohjeen mukaan konsernin compliance -toiminnon tarkoituksena on varmistaa että konserniyhtiöiden toiminnassa ja toiminnan taloudellisen tuloksen raportoinnissa noudatetaan lakeja ja viranomaismääräyksiä samoin kuin yhtiöiden toimintaa ohjaavia sisäisiä ohjeita ja määräyksiä. Compliance -toiminnon tehtävänä on niin ikään huolehtia siitä, että uudet toimintaa ohjaavat säädökset tulevat asianmukaisesti toimeenpannuiksi yhtiöiden ohjeistoissa ja käytännön toiminnassa.

Compliance -toiminto jakautuu toiminnallisesti ja organisaatorisesti juridiseen ja taloudelliseen puoleen, jotka – nimiensä mukaisesti – huolehtivat toisaalta juridisesta ja toisaalta taloudellisesta compliance’sta.

Sammon konsernijohtaja on vastuussa paitsi emoyhtiön, myös konsernitasoisen compliance -toiminnon järjestämisestä. Kunkin tytäryhtiön hallitus vastaa siitä, että yhtiöllä on riittävät resurssit tehokkaan sisäisen valvonnan ja compliance -toiminnon järjestämiseksi ja kunkin tytäryhtiön toimitusjohtaja vastaa compliance -toiminnon organisoinnista johtamassaan yhtiössä. Pääpiirteittäinen kuvaus Sampo-konsernin compliance -toiminnon organisaatiosta on esitetty kuvassa 2.

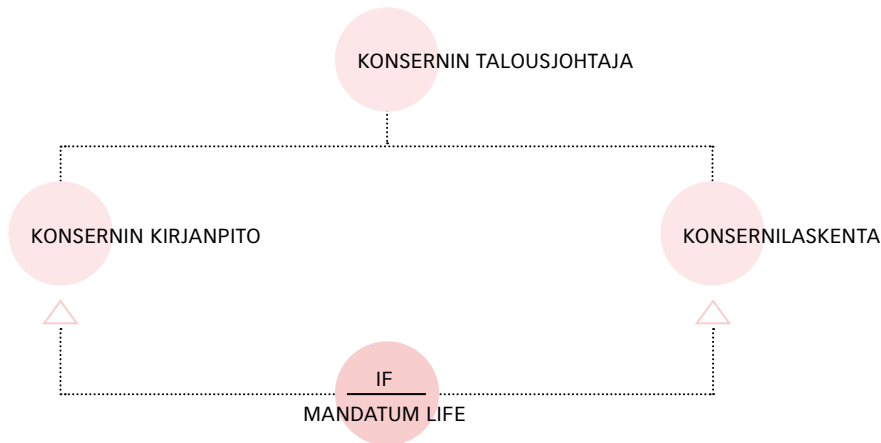
Sisäpiirihallinto

Sammon hallitus on vahvistanut koko konsernissa noudatettavan sisäpiiriohjeen. Ohje kattaa listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämällä tavalla Nasdaq OMX Helsingin pörssin sisäpiiriohjeen sekä Rahoitustarkastuksen standardit. Sampo-konsernin sisäpiiriohje on edellä mainittuja ohjeita tiukempi konsernin johtoryhmän, muun konsernijohtajan sekä muiden erikseen nimettävien henkilöiden osalta siten, että heidän tulee etukäteen pyytää ja saada kirjallinen lupa jokaiseen osakeliitännäiseen arvopaperikauppaansa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sampo-konsernin sisäisen valvonnan systematiikkaan kuuluu edellä selostetun compliance -toiminnon lisäksi tytäryhtiöiden sisäistä valvontaa täydentävä, konsernitason taloudellisesta raportoinnista huolehtiva konsernin taloushallinto sekä konsernin riskienhallinta -toiminto tehtävänänsä koordinoita tytäryhtiöiden riskienhallintaa ja huolehtia emoyhtiön ja konsernitason riskien hallinnasta.

Kuva 3.

Sammon taloudellinen raportointiprosessi**Taloushallinto**

Sampo-konsernissa on kiinnitetty erityistä huomiota liiketoiminnan taloudellisen tuloksen raportointiprosessiin. Kaiken taloudellisen raportoinnin oikeellisuus pyritään varmistamaan riittävällä sisäisen valvonnan tasolla.

Sammon konsernitason taloudellisen raportointiprosessin pääpiirteet on esitetty kuvassa 3.

Konsernin talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon eri osat huolehtivat paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuosi- ja vuositilinpäätösten laatimisesta emoyhtiön ja Sampo-konsernin osalta, myös johdon työvälineinä toimivien sisäisten laskelmien, kuten liiketoiminnan tuloksellisuutta kuvaavien kuukausiraporttien tuottamisesta. Konsernin control -toiminto tuottaa myös tulosennusteita ja analysoi toteutunutta kehitystä verrattuna ennusteisiin ja raportoi poikkeamista.

Taloushallinto niin ikään tuottaa konsernin toimivan johdon sekä emoyhtiön hallituksen käyttöön julkisesti saatavilla oleviin tietoihin perustuvia vertailuraportteja Sammon kilpailijoiden toiminnan kehittymisestä, samoin kuin erilaisia markkina-analyysejä ja -katsauksia

Riskienhallinta

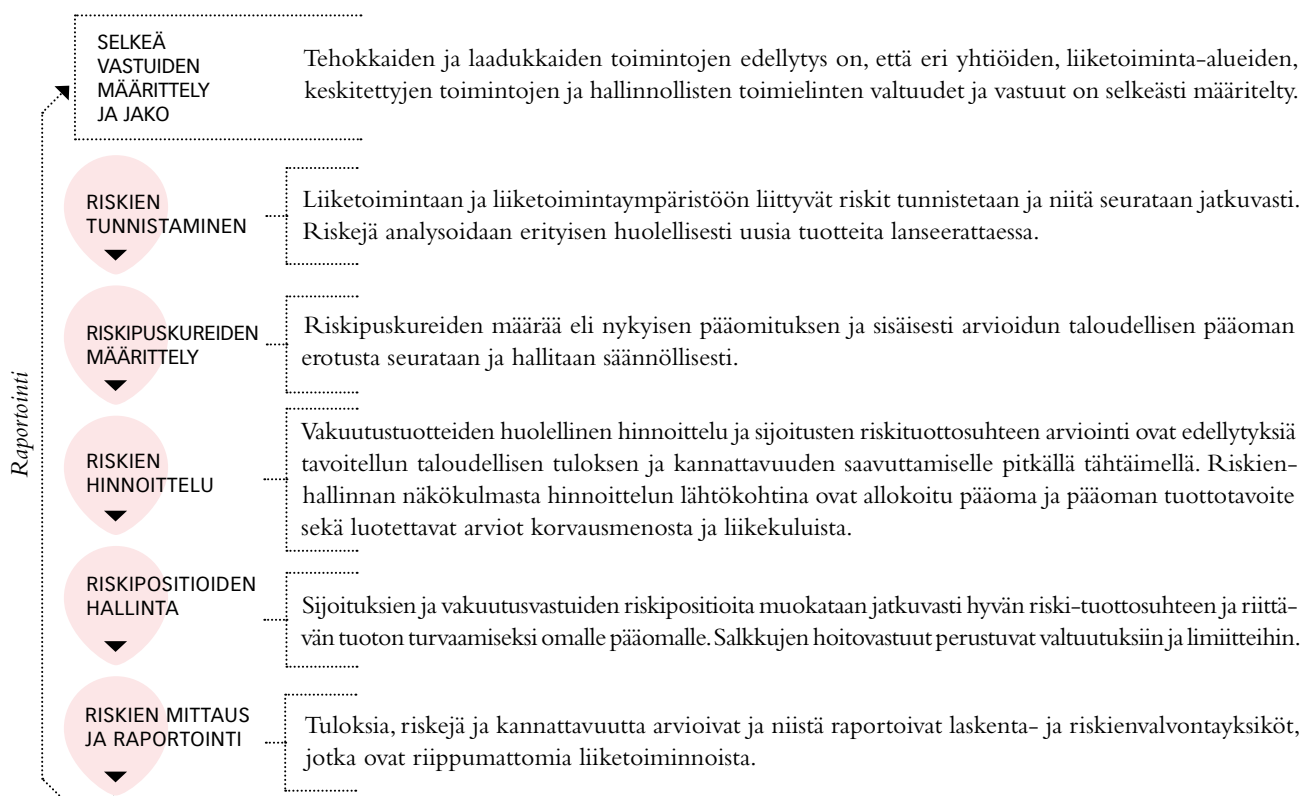
Riski on olennainen ja luontainen osa Sampo-konsernin liiketoimintaa ja toimintaympäristöä. Selkeä strategia, työnjako sekä vahva sitoutuminen riskienhallintaprosessiin auttavat Sampo hallitsemaan ja pienentämään riskejä.

Sampo Oyj:n hallitus on vastuussa siitä, että riskienhallinta on konsernissa asianmukaisesti järjestetty. Hallitus määrittää riskienhallinnan periaatteet sekä vastaa liiketoiminta-alueiden ohjeistamisesta riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyen. Näiden periaatteiden ja ohjeiden puitteissa tytäryhtiöt järjestävät riskienhallintansa oman liiketoimintansa erityispiirteet huomioiden ottaen. Hallitus tekee päätökset strategiasta ja tytäryhtiöiden riskienotosta, sekä pääoman allokoointiin ja tuottotavoitteisiin liittyvistä periaatteista. Hallituksen vastuulla ovat myös päätökset riskinottohalukkuudesta ja pääoman hallinnasta.

Hallituksen tarkastusvaliokunta vastaa hallituksen nimissä Sampo-konsernin riskienhallinnan periaatteiden ja niihin liittyvien ohjeistuksien laatimisesta.

Kuva 4.

Sammon riskienhallintaprosessi

Riskienhallinnan prosessi

Laadukas ja kattava riskienhallinta varmistaa, että konsernijohto ja yhtiön hallitus ovat koko ajan tietoisia kaikkien konserniyhtiöiden liiketoimintaan liittyvistä riskeistä ja koko konsernin kyvystä kantaa toimintoihin liittyvät taloudelliset ja muut riskit.

Sammon riskienhallintaprosessissa on kaksi osaa; riskien valvonta ja riskien hallinta. Riskien valvonta sisältää riskienhallinnan periaatteiden määrittelemisen, limiittien ja toimivaltuuksien asettamisen sekä toteutuneiden riskien seurannan suhteessa limiitteihin. Riskien valvonta käsittää myös riskien arvioimisen ja niistä raportoinnin, sekä liiketoiminnan ja riskien aiheuttaman taloudellisen pääoman tarpeen arvioinnin. Riskien valvontaan kuuluu myös riskienhallintaprosessin toimivuuden valvonta.

Riskien hallintaa on puolestaan kaikki ne toimet, joilla konserniyhtiöiden riskiasemaa muutetaan joko liiketoimintaa uudelleen suuntaamalla tai yhtiöiden sijoitusalkkuja sopeuttamalla. Riskien hallintaa ovat myös kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan konserniyhtiöiden pääomitusasemaa.

Sammon riskienhallintaprosessin keskeiset tekijät on esitetty kuvassa 4.

Riskienhallinnan raportointi

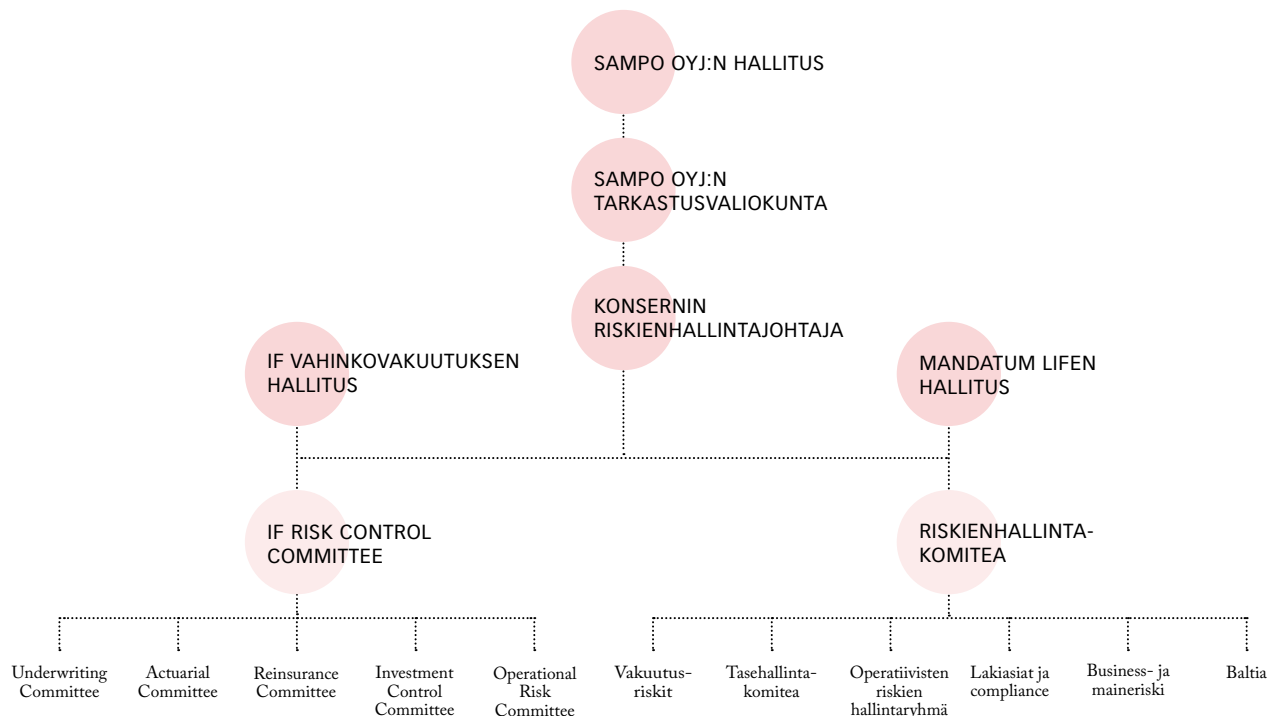
Riskienhallinnan näkökulmasta Sampo-konserni muodostuu kolmesta raportointisegmentistä, jotka ovat Vahinkovakuutus (If P&C), Henkivakuutus (Mandatum Life) ja Omistusyhteisö (Sampo Oyj). Sampo Oyj:n hallitus ja tarkastusvaliokunta, yhdessä Sampo Oyj:n tytäryhtiöiden hallitusten kanssa, vastaavat riskienhallintaprosessista kokonaisuutena. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa päivittäisistä riskienhallintapäätöksistä annettujen periaatteiden, ohjeistuksen ja päätösvaltuuksien (limiittien) puitteissa. If P&C:ssa riskienhallinnasta ovat vastuussa yksittäiset toimikunnat, kuten esimerkiksi vakuutusriskien valintatoimikunta (Underwriting Committee) ja jälleenvakuutus toimikunta (Reinsurance Committee). Mandatum Life:ssä Tasehallintakomitea (asset & liability committee) vastaa sijoitusriskien valvonnasta annettujen limiittien ja toimivaltuuksien puitteissa ja toimiva johto liiketoimintaan liittyvien riskien hallinnasta kukin omalla liiketoiminta-alueellaan ja toiminnossaan.

Riskienhallinnan raportointirakenne on esitetty kuvassa 5.

Yksityiskohtaisempaa tietoa Sammon riskienhallinnasta on annettu vuosikertomuksessa.

Kuva 5.

Riskienhallinnan raportointi

Sisäinen tarkastus

Sammon sisäinen tarkastus on konsernijohtajan alainen liiketoiminnosta riippumaton toiminto, joka tarkastaa sisäisen valvontajärjestelmän riittävyyttä ja tehokkuutta sekä tehtävien suorittamisen laatua Sampo-konsernissa. Sisäinen tarkastus on organisoitu liiketoimintaorganisaatiota vastaavasti.

Sammon hallituksen tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman vuosittain. Suoritetuista tarkastuksista sisäinen tarkastus raportoi konsernijohtajalle ja tarkastusvaliokunnalle. Yhtiökohtaiset tarkastushavainnot raportoidaan yhtiöiden hallintoelimille ja johdolle.

Sisäinen tarkastus noudattaa tarkastustyössään IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä ammattistandardeja.

Hallitus

Hallituksen tehtävät

Sammon hallituksen tehtävänä on yhtiön johtaminen lakiin, viranomaismääräysten, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen tekemien päätösten mukaisesti. Hallituksen toimintaperiaatteet ja hallituksen keskeiset tehtävät on määritelty hallituksen työjärjestyksessä.

Hallitus päättää muun muassa Sampo-konsernin liiketoimintastrategiasta, vahvistaa budjetin ja yleisohjeet, joiden mukaan Sampo-konsernin riskienhallinta ja sisäinen valvonta järjestetään, sekä vastaa konsernin toimintojen asianmukaisesta järjestämisestä ja päättää muista yhtiön toimialan puitteissa Sampo-konsernin laajuuteen ja laatuun nähden epätavallisista ja laajakantoisista asioista.

Lisäksi hallitus arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa ja yhteistyötään johdon kanssa.

Hallitus valitsee ja vapauttaa konsernijohtajan, Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvat johtajat ja konsernin tarkastusjohtajan. Hallitus myös päättää heidän palvelussuhteittensa ehdoista ja muusta kompensatiosta. Lisäksi hallitus vahvistaa konsernin henkilöstösuunnittelun tavoitteet ja valvoo niiden toteutumista sekä päättää konsernin kompensatiojärjestelmän perusteet ja päättää muut laajakantoiset henkilöstöä koskevat asiat.

Hallituksen jäsenten valinta ja toimikaudet

Sammon yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kymmenen osakkeenomistajien yhtiökokouksessa valitsemaa jäsentä. Vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenmäärä on kahdeksan jäsentä vuonna 2010 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää niin

ikään valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Hallituksen jäsenet valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ensimmäisessä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä kokouksessa.

Vuonna 2009 Sampo Oyj:n hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt:

Georg Ehrnrooth, *puheenjohtaja (7.4.2009 saakka)*

Björn Wahlroos, *jäsen 7.4.2009 saakka*

ja *puheenjohtaja 7.4.2009 alkaen*

Matti Vuoria, *varapuheenjohtaja*

Tom Berglund, *jäsen*

Anne Brunila, *jäsen*

Lýdur Gudmundsson, *jäsen, 7.4.2009 saakka*

Veli-Matti Mattila, *7.4.2009 alkaen*

Eira Palin-Lehtinen, *jäsen*

Jukka Pekkarinen, *jäsen*

Christoffer Taxell, *jäsen*

Yhtiön hallituksen jäsenistä Tom Berglund, Anne Brunila, Veli-Matti Mattila, Eira Palin-Lehtinen, Jukka Pekkarinen ja Christoffer Taxell ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Sampo Oyj:n hallitus piti vuoden 2009 aikana 11 kokousta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 95,6.

Hallituksen asettamat valiokunnat ja johtoryhmä

Hallitus voi asettaa määräämiään tehtäviä varten valiokuntia, johtoryhmiä ja muita pysyviä tai määräaikaisia elimiä. Hallitus vahvistaa Sammon valiokuntien ja johtoryhmän työjärjestyksen ja muiden asettamiensa toimielinten toimintaohjeet ja toimintavaltuudet.

Hallituksella on tarkastusvaliokunta sekä nimitys- ja palkkiovaliokunta, joiden jäsenet se nimittää keskuudestaan valiokuntien työjärjestyksen mukaisesti.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta sekä tilinpäätösraportoinnin prosessia ja valvoa Sampo-konsernin tilinpäätöksen oikeellisuutta ja taloudellista raportointiprosessia.

Valiokunnan tehtävänä on niin ikään arvioida tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisön ammattitaitoa ja riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista Sampo-konsernille, valmistella tilintarkastajan valintaa ja heidän palkkiotaan koskevat päätösehdotukset yhtiökokoukselle.

Valiokunta valvoo myös Sampo-konsernin sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien toimintaa Suomen lakien puitteissa, seuraa haluamallaan tavalla tilintarkastajien tilintarkastus- ja muita laskuja, seuraa yhtiön sisäisen valvonnan ja sisäisen tar-

kastuksen tehokkuutta, riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä valvoo konsernin riskejä ja riskienhallinnan laatua ja kattavuutta.

Edelleen tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman ja seuraa sisäisen tarkastuksen raportointia, seuraa liiketoiminta-alueittain riskinottopolitiikkojen toteutumista, limiittien käyttöä ja tuloksen kehitystä, valvoo riskienhallinnan periaatteiden ja muiden riskienhallintaa koskevien yleisohjeiden valmistelua ja noudattamista, käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.

Valiokunta myös arvioi lakien ja määräysten noudattamista Sampo-konsernissa sekä toimeenpanee hallituksen valiokunnalle antamat muut tehtävät.

Valiokunta kokoontuu vähintään neljännesvuosittain.

Hallituksen tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme yhtiön johtoon kuulumatonta hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joiden tulee olla yhtiöstä riippumattomia. Valiokunnan kokouksiin kutsutaan myös tilintarkastaja, konsernijohtaja, talousjohtaja, konsernin päälakimies ja sisäisen tarkastuksen johtaja sekä riskienvalvonnasta vastaava konsernin johtoryhmän jäsen ja riskienvalvontajohtaja sekä hallituksen mahdollisesti nimeämät muut henkilöt.

Vuonna 2009 tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja oli Christoffer Taxell ja muut jäsenet olivat Anne Brunila, Tom Berglund ja Jukka Pekkarinen. Lisäksi kokouksiin osallistuivat tilintarkastajan edustaja, konsernijohtaja, konsernin talous-, riskienhallinta- ja tarkastusjohtajat sekä Sampo-konsernin päälakimies, joka samalla toimi valiokunnan sihteerinä.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2009 aikana neljä kertaa ja valiokunnan jäsenet osallistuivat kaikkiin kokouksiin.

Nimitys- ja palkkiovaliokunta

Nimitys- ja palkkiovaliokunnan tehtävänä on valmistella Sammon yhtiökokoukselle tehtävät esitykset hallituksen kokoonpanosta, hallituksen jäsenten palkkioista ja palkitsemisperiaatteista. Tällöin valiokunta kuulee suurimpia osakkeenomistajia. Lisäksi valiokunnan tehtävänä on valmistella Sammon hallitukselle tehtäviä esityksiä hallituksen valiokuntien kokoonpanosta ja puheenjohtajasta ja johtoryhmän yhteydessä toimivan työvaliokunnan kokoonpanosta, konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvien johtajien nimittämisestä ja johtoryhmän jäsenten palkitsemisperiaatteista ja palkkioista ja hallituksen valtuuttamana päättää konsernijohtajaa ja konsernijohtajan sijaista lukuun ottamatta johtoryhmään kuuluvien johtajien palkioista. Edelleen valiokunta valmistelee Sammon hallitukselle esityksen Sampo-konsernin tarkastusjohtajan nimittämisestä, työsuhteen ehdoista ja muusta kompensatiosta sekä Sampo-konsernin henkilöstön palkitsemisperiaatteista. Lisäksi valiokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle tehtäviä esityksiä hyvän hallintotavan

(corporate governance) kehittämiseen liittyvistä asioista ja vahvistaa kriteerit ja prosessit hallituksen itsearviointia varten.

Hallituksen nimitys- ja palkkiovaliokuntaan kuuluu hallituksen puheenjohtaja valiokunnan puheenjohtajana, hallituksen varapuheenjohtaja ja yhdestä kolmeen hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Vuonna 2009 nimitys- ja palkkiovaliokunnan puheenjohtaja oli Georg Ehrnrooth (7.4.2009 saakka), Björn Wahlroos (7.4.2009 alkaen) ja muut jäsenet olivat Matti Vuoria ja Christoffer Taxell. Nimitys- ja palkkiovaliokunta piti vuoden 2009 aikana seitsemän kokousta, joihin kaikki jäsenet yhtä poisaoloa lukuun ottamatta osallistuivat.

Sampo-konsernin johtoryhmä

Hallitus on asettanut Sampo-konsernin johtoryhmän ja sen yhteydessä toimivan työvaliokunnan, joka toimii konsernijohtajan tukena valmisteltaessa asioita johtoryhmän käsiteltäväksi.

Sampo-konsernin johtoryhmä toimii konsernijohtajan tukena Sampo-konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden käsittelyssä sekä sisäisen tiedonkulun varmistamisessa.

Johtoryhmässä käsitellään erityisesti Sampo-konsernin strategia, budjetti, suuret hankinnat ja projektit, Sampo-konsernin rakenne ja organisaatio sekä hallinnon päälinjat ja henkilöstöhallinnon linjakysymykset.

Vuonna 2009 Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluivat:

Björn Wahlroos, *konsernijohtaja (7.4.2009 saakka)*

Kari Stadigh, *konsernijohtaja (8.4.2009 alkaen)*

Ilona Ervasti-Vaintola, *konsernin päälakimies, lakiasiaainjohtaja*

Line Hestvik, *johtaja, vahinkovakuutus; henkilöasiakasliiketoiminta*

Peter Johansson, *konsernin talousjohtaja*

Patrick Lapveteläinen, *konsernin sijoitusjohtaja*

Torbjörn Magnusson, *toimitusjohtaja,*

If Skadeförsäkring Holding AB (publ)

Ivar Martinsen, *johtaja, vahinkovakuutus;*

yrittäjäasiakasliiketoiminta

Petri Niemisvirta, *toimitusjohtaja, Mandatum*

Henkivakuutusosakeyhtiö

Morten Thorsrud, *johtaja, vahinkovakuutus; suurasiaakkaat*

Timo Vuorinen, *johtaja, vahinkovakuutus; Baltia ja Venäjä-liiketoiminta, 1.9.2009 alkaen*

Ricard Wennerklint, *varatoimitusjohtaja, If Skadeförsäkring Holding AB (publ)*

Työvaliokuntaan kuuluivat Björn Wahlroos (7.4.2009 saakka), Kari Stadigh, Ilona Ervasti-Vaintola (8.4.2009 alkaen), Peter Johansson (8.4.2009 alkaen), Patrick Lapveteläinen, Torbjörn Magnusson ja Ricard Wennerklint (8.4.2009 alkaen).

Vuonna 2009 johtoryhmä kokoontui konsernijohtajan kutsusta neljä kertaa ja johtoryhmän yhteydessä toimiva työvaliokunta yhteensä 15 kertaa.

Konsernijohtaja

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, joka on samalla Sampo-konsernin konsernijohtaja. Hallitus valitsee ja vapauttaa konsernijohtajan sekä päättää hänen palvelussuhteensa ehdoista ja muusta kompensatiosta. Yhtiön toimitusjohtajana ja Sampo-konsernin konsernijohtajana toimi Björn Wahlroos 7.4.2009 saakka ja Kari Stadigh 8.4.2009 alkaen.

Konsernijohtajan tehtävänä on hoitaa Sammon juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Konsernijohtaja saa ryhtyä Sammon toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin ja laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Konsernijohtaja huolehtii Sammon kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Konsernijohtajan konsernijohtajasopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi konsernijohtajalle maksetaan 18 kuukauden kokonaispalkan (ei sisällä mahdollisia bonuksia) suuruinen erokorvaus, jos irtisanomisen on suorittanut Sampo.

Konsernijohtajan eläkeikä on 60 vuotta, jolloin eläke-etuus on 60 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta.